

บทคัดย่อ

โรคเรื้อนเป็นโรคติดต่อเรื้อรังที่ทำให้เกิดความพิการ ความพิการทำให้เป็นปัญหาสำคัญทั้งด้านสาธารณสุข สังคมและเศรษฐกิจ การดำเนินงานควบคุมโรคเรื้อนที่สำคัญคือการค้นหาผู้ป่วยโรคเรื้อนรายใหม่ให้พบโดยเร็ว เพื่อให้การรักษาหยุดการแพร่เชื้อ และไม่ให้เกิดความพิการ ดังนั้นจึงได้จัดทำแนวทางการค้นหาผู้ป่วยโรคเรื้อนรายใหม่ สำหรับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านของตำบลบ้านโสก โดยการมีส่วนร่วมของพหุภาคี เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน ใช้กระบวนการวิจัยทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ดำเนินการ 3 ระยะ ระยะที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยการวิเคราะห์ถึงการแสวงหาบริการสุขภาพของชุมชน ความเชื่อและการรับรู้โรคเรื้อน สื่อและช่องทางในการสื่อสาร นำผลที่ได้มาใช้ในการวางแผนดำเนินงาน ระยะที่ 2 พัฒนาแนวทางการค้นหาผู้ป่วยโรคเรื้อนรายใหม่สำหรับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตามมาตรฐานกรมควบคุมโรค ระยะที่ 3 ประเมินความพึงพอใจในแนวทางการค้นหาผู้ป่วยโรคเรื้อนรายใหม่สำหรับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ผลการประเมินความพึงพอใจต่อแนวทางการค้นหาผู้ป่วยโรคเรื้อนรายใหม่สำหรับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน พบว่า ลูกค้าส่วนใหญ่(เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและอาสาสมัครสาธารณสุข) มีความพึงพอใจในระดับพอใจมากที่สุด ร้อยละ 35.77 พึงพอใจในระดับมาก ร้อยละ 62.77 ซึ่งเกิดจากการจัดทำแนวทางตามมาตรฐานกรมควบคุมโรค แต่มีข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงครั้งนี้ ด้านเนื้อหา ต้องการเพิ่มเนื้อหาการติดต่อโรคเรื้อน ด้านการรักษา ด้านจิตวิทยาในการพูด ด้านรูปแบบ อยากรู้ได้รู้แปล่มเล็กกว่านี้และเพิ่มภาพประกอบ ส่วนความต้องการผลิตภัณฑ์จากกรมควบคุมโรค ส่วนใหญ่ต้องการสื่อต้นฉบับ เช่น โปสเตอร์, ภาพพลิก, VCD สื่อการเรียนรู้สำหรับโรคเรื้อน, แผ่นพับ, สื่อการสอนการป้องกันควบคุมโรคติดต่อต่างๆ, แนวทางการค้นหาโรคอุบัติใหม่ เช่น โรคซิกา, เอกสารไข้เลือดออกสำหรับประชาชน

คำสำคัญ : แนวทาง, โรคเรื้อน, อาสาสมัครสาธารณสุข

Abstract

Leprosy is chronic infectious disease that not only cause disability but also impact to psychosocial and socioeconomic. Regarding to leprosy control program, early case finding for treatment is the key factor to reduce disability and transmission. The guideline for new case finding was developed for village health volunteer in Bansok sub district by multidisciplinary team. This mix method research collected both quantitative qualitative data. The research divided in 3 phases. Phase 1) Data analysis in context of service, organization, socioeconomic, perception, culture and norm of community by using social marketing to advocate and communicate to the target group. Phase 2) Development of new cases finding guideline for village health volunteer. Phase 3) Evaluation of guideline satisfaction from both village health volunteer and health personnel. The result for satisfaction of the guideline found that 35.77% was in highest level, 62.77 was in high level. The recommendation for guideline improvement were that knowledge of leprosy treatment and care with psychosocial communication should be included in the guideline .Other perspective was that the graphic design for guideline as pocket book might be better for user and the media from department of disease control such as other communicable and emerging disease should be benefit for the communication.

Keywords : Guideline, leprosy, Health Volunteer